

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău – I. Secieru

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție – N. Timofti, A. Cobăneanu, Iu. Sîrcu

Instanța de revizuire: Curtea Supremă de Justiție – T. Chișca-Doneva, Iu. Bejenaru,
N. Vascan, V. Burduh, M. Ghervas

DECIZIE

04 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Victor Burduh
Iurie Bejenaru
Nina Vascan

examinând recursurile depuse de Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport și Societatea pe Acțiuni „Consocivil”,

în cauza în contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Societății pe Acțiuni „Consocivil”, persoană terță Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” cu privire la contestarea actului administrativ, împotriva hotărârii din 23 octombrie 2007 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 04 iunie 2007, Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere de chemare în judecată în temeiul Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Societății pe Acțiuni „Consocivil” (în continuare SA „Consocivil”), persoană terță Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că SA „Consocivil” a depus cerere cu privire la obligarea Consiliului municipal Chișinău de a-i permite privatizarea terenului aferent Complexului sportiv și Cortului de tenis din str. XXXXXX, mun. XXXXXX, cu suprafața de 1 430 m².

Drept temei pentru privatizare a fost invocat dreptul de proprietate asupra bunului imobil – vestiar pentru terenul de tenis din str. XXXXXX, mun. XXXXXX, cu suprafața de 244,6 m², care este înscris în Registrul bunurilor imobile drept proprietate a SA „Consocivil”, în baza procesului-verbal de recepție finală nr. 120 din 03 martie 2003.

Reclamanta a notat că lucrările de construcție ale acestui imobil au fost efectuate de SA „Consocivil” în baza certificatului de urbanism nr. 2807 din

01 aprilie 2002 și a autorizației nr. 567/02 din 26 noiembrie 2002, care au fost anulate ca ilegale prin hotărârea din 20 mai 2005 a Curții de Apel Chișinău, menținută prin decizia din 20 iulie 2005 a Curții Supreme de Justiție.

De asemenea, prin hotărârea din 20 mai 2005 a Curții de Apel Chișinău, menținută prin decizia din 20 iulie 2005 a Curții Supreme de Justiție a fost respinsă cererea SA „Consocivil” cu privire la anularea certificatului de urbanism nr. 2807 din 01 aprilie 2002, eliberat Institutului Național de Educație Fizică și Sport (INEFS).

Deci, prin această hotărâre judecătorească au fost recunoscute ca ilegale acțiunile SA „Consocivil” la primirea documentației necesare pentru efectuarea construcției acestui imobil.

La fel, reclamanta a menționat că în procesul-verbal de recepție finală nr. 120 din 03 martie 2003 este indicat că lucrările de construcție ale obiectului recepționat – vestiar pentru terenul de tenis din str. XXXXXX, mun. XXXXXX, au fost efectuate în baza autorizației de construcție nr. 142/00 din 28 iulie 2000. Însă, SA „Consocivil” niciodată nu i-a fost eliberată autorizația de construcție nr. 142/00 din 28 iulie 2000, aceasta fiind eliberată legal INEFS.

Astfel, în opinia reclamantei, faptele circumscrise denotă că SA „Consocivil” nu avea niciun drept de a da în exploatare imobilul sus-menționat și de a întocmi procesul-verbal de recepție finală nr. 120 din 03 martie 2003, acesta fiind dreptul exclusiv al Institutului Național de Educație Fizică și Sport (actuala Universitate de Stat de Educație Fizică și Sport), care în realitate a și întocmit acest proces-verbal.

Cu atât mai mult că pe prima și a doua pagină a procesului-verbal de recepție finală nr. 120 din 03 martie 2003 este indicat că se dă în exploatare „Complexul sportiv din str. XXXXXX,” însă în punctul nr. 5 al procesului-verbal, la rubrica concluziile Comisiei de recepție finală, este indicat: „Comisia de recepție finală recomandă următoarele: Vestiar pentru terenul de tenis din str. XXXXXX, – este recepționat”.

De altfel, prin Raportul de expertiză nr. 177 din 14 iunie 2006 s-a constatat că a fost falsificat și înscrisul cu nr. 120 de pe fila 86 din Registrul de evidență a proceselor-verbale de recepție finală al Primăriei municipiului Chișinău, unde la fel sintagma inițială „Vestiar pentru terenul de tenis din str. XXXXXX,” a fost înlocuită cu sintagma „Complexul Sportiv din str. XXXXXX,”.

În atare circumstanțe, reclamanta a considerat că procesul-verbal de recepție finală nr. 120 din 03 martie 2003 a Complexului sportiv din str. XXXXXX, mun. XXXXXX, urmează a fi anulat, ca fiind ilegal și falsificat de către SA „Consocivil”.

Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport a solicitat admiterea acțiunii; anularea procesului-verbal de recepție finală nr. 120 din 03 martie 2003 a Complexului sportiv din str. XXXXXX, mun. XXXXXX; obligarea organului cadastral teritorial Chișinău să efectueze rectificarea înscrierii din Registrul bunurilor imobile, și anume să radieze dreptul de proprietate al SA „Consocivil” asupra Complexului sportiv din str. XXXXXX, mun. XXXXXX, înregistrat în baza procesului-verbal de recepție finală nr. 120 din 03 martie 2003 și compensarea din contul Primăriei municipiului Chișinău și a SA „Consocivil” a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 23 octombrie 2007 a Curții de Apel Chișinău s-a anulat procesul-verbal de recepție finală nr. 120 din 03 martie 2003 a obiectului Complexul sportiv din str. XXXXXX, mun. XXXXXX, de către SA „Consocivil”.

S-a anulat înscrisul din Registrul bunurilor imobile privind dreptul de proprietate al SA „Consocivil” asupra vestiarului pentru terenul de tenis din str. XXXXXX, mun. XXXXXX, cu suprafața de 244,6 m².

În rest, cerințele s-au respins ca nefondate (f.d. 122, 123-125).

La 07 noiembrie 2007, Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport a depus recurs împotriva hotărârii din 23 octombrie 2007 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat modificarea hotărârii recurate în sensul admiterii integrale a acțiunii după cum a fost formulată în cererea de chemare în judecată (f.d. 126-128).

În susținerea recursului, Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport a menționat că hotărârea primei instanțe este ilegală și neîntemeiată, deoarece Curtea de Apel Chișinău a încălcat prevederile legislației în vigoare.

În continuare, Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport a notat că conform datelor din Registrul bunurilor imobile, după SA „Consocivil” este înregistrat bunul imobil – vestiar pentru terenul de tenis din str. XXXXXX, mun. XXXXXX cu suprafața de 244,6 m². Acest imobil a fost înregistrat ca proprietate a SA „Consocivil” în baza procesului-verbal de recepție finală nr. 120 din 03 martie 2003.

Mai mult, Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport a relevat că în acest proces-verbal de recepție finală este indicat că lucrările de construcție ale obiectului recepționat – vestiar pentru terenul de tenis din str. XXXXXX, mun. XXXXXX, au fost efectuate în baza autorizației de construcție nr. 142/00 din 28 iulie 2000.

În acest context, Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport a precizat că SA „Consocivil” niciodată nu i-a fost eliberată autorizația de construcție nr. 142/00 din 28 iulie 2000, aceasta fiind eliberată legal Institutului Național de Educație Fizică și Sport.

Astfel, circumstanțele enunțate denotă faptul că SA „Consocivil” nu avea niciun drept de a da în exploatare imobilul menționat, adică de a întocmi procesul-verbal de recepție finală nr. 120 din 03 martie 2003, acesta fiind dreptul exclusiv al Institutului Național de Educație Fizică și Sport, care în realitate a și întocmit acest proces-verbal.

Tot aici, Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport a punctat că înscrisul nr. 120 din Registrul de evidență a proceselor-verbale de recepție finală al Primăriei municipiului Chișinău a fost falsificat, or, și în acest caz, înscrisul inițial cu conținutul „Vestiar pentru teren de tenis”, ulterior a fost înlocuit cu înscrisul „Complexul sportiv”.

Prin urmare, Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport consideră că urmează a fi restabilite înscrisurile inițiale „Institutul Național de Educație Fizică și Sport” din procesul-verbal de recepție finală nr. 120 din 03 martie 2003 a bunului imobil – vestiar pentru terenul de tenis din str. XXXXXX, mun. XXXXXX cu suprafața de 244,6 m², și nr. 120 din Registrul de evidență a proceselor-verbale de recepție finală al Primăriei municipiului Chișinău și excluderea din rubricile respective a înscrisurilor SA „Consocivil”, ca fiind falsificate și figurând ilegal.

La 12 decembrie 2007, SA „Consocivil” a depus recurs împotriva hotărârii din 23 octombrie 2007 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea

recursului, casarea integrală a hotărârii recurate și emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii, ca fiind neîntemeiate și depusă tardiv (f.d. 133-136).

Astfel, SA „Consocivil” a relevat că Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport la depunerea cererii de chemare în judecată nu a respectat procedura prealabilă. Mai mult, acțiunea a fost depusă tardiv, iar reclamanta nu a solicitat repunerea în termen.

Totodată, recurenta a invocat că Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport nu poate fi subiectul prezentei acțiuni, deoarece întocmirea procesului-verbal de recepție finală nr. 120 din 03 martie 2003 și înregistrarea dreptului de proprietate a imobilului după SA „Consocivil” n-a adus vătămarea drepturilor intimitei-reclamantei, or, aceasta la momentul începerii construcției și până la finalizarea ei nu deținea niciun drept asupra terenului sau a imobilului.

Or, actele prezentate în calitate de probe, cert demonstrează dreptul de proprietate a SA „Consocivil” asupra imobilului la care pretinde Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport.

În concluzie, recurenta a notat că cererea de chemare în judecată a Universității de Stat de Educație Fizică și Sport este inadmisibilă, iar instanța de recurs urmează să caseze hotărârea primei instanțe și să emită o nouă hotărâre de respingere a acțiunii ca fiind neîntemeiată și depusă tardiv.

Prin decizia din 23 ianuarie 2008 a Curții Supreme de Justiție s-au respins recursurile depuse de Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport și SA „Consocivil”, fiind menținută hotărârea din 23 octombrie 2007 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 145, 146-148).

La 03 decembrie 2019, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a pronunțat hotărârea în cauza SA „Consocivil” v. Republica Moldova (nr. 25795/07), prin care a constatat că procedurile referitoare la anularea dreptului de proprietate al societății reclamante și a evacuării acesteia din complexul sportiv nu au fost echitabile și că, în consecință, a avut loc o încălcare a articolului 6 § 1 din Convenție. (f.d. 163-170, 171-175 recto-verso).

La 03 iunie 2020, în temeiul articolului 449 lit. h) din Codul de procedură civilă, SA „Consocivil” și reprezentantul acesteia, avocatul Angela Pogolșa, au depus la Curtea Supremă de Justiție cerere de revizuire a deciziei din 23 ianuarie 2008 a Curții Supreme de Justiție și a hotărârii din 23 octombrie 2007 a Curții de Apel Chișinău.

Prin referința din 03 iulie 2020, Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport a solicitat respingerea cererii de revizuire depuse de SA „Consocivil”, ca fiind inadmisibilă, în temeiul articolului 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă (f.d. 190-192).

Prin încheierea din 15 iulie 2020 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis cererea de revizuire depusă de SA „Consocivil” și reprezentantul acesteia, avocatul Angela Pogolșa.

S-a casat decizia din 23 ianuarie 2008 a Curții Supreme de Justiție și s-a reținut în procedura Curții Supreme de Justiție cauza în contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport împotriva Primăriei municipiului Chișinău și SA „Consocivil”, persoană terță Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” cu privire la contestarea actului administrativ, pentru examinarea recursurilor depuse de Universitatea de Stat de

Educație Fizică și Sport și de SA „Consocivil” împotriva hotărârii din 23 octombrie 2007 a Curții de Apel Chișinău.

La 05 august 2020 Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport a depus referință la recursul SA „Consocivil”, prin care a solicitat respingerea cererii de recurs, ca fiind neîntemeiată.

La 21 octombrie 2020 SA „Consocivil” a depus supliment la recurs, în care a reiterat concluzia privind netemeinicia și depunerea tardivă a acțiunii.

Totodată, a menționat că hotărârea din 23 octombrie 2007 a Curții de Apel Chișinău este neîntemeiată și ilegală, deoarece a fost emisă cu încălcarea normelor de drept material și procedural, fapt constatat și de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în hotărârea din 03 decembrie 2019.

La fel, recurenta consideră că la caz, instanța de recurs urmează să citeze participanții la proces pentru a se expune pe marginea circumstanțelor cauzei, întru soluționarea justă a litigiului.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ, care potrivit art. 257 alin. (1) a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

Potrivit art. 257 alin. (2) din Codul administrativ, la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793/2000 și Legea nr. 190/1994 cu privire la petiționare.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Respectiv, procedura de contencios administrativ dedusă judecătii în prezenta speță urmează a fi judecată prin prisma dispozițiilor Codului administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr.116 din 19 iulie 2018, iar în partea materială și a termenelor de procedură urmează a fi aplicate prevederile legale în vigoare la momentul emiterii actului administrativ, și anume prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (abrogată la 01 aprilie 2019).

În corespundere cu articolul 247 din Codul administrativ Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată.

În speță, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece argumentele recurentelor au fost expuse cu suficientă claritate.

Verificând argumentele invocate în recursuri, prin prisma materialelor din dosar și a hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza SA „Consocivil” v. Republica Moldova (nr. 25795/07 din 03 decembrie 2019), completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a ajuns

la concluzia necesității emiterii unei hotărâri noi, deoarece prima instanță a judecat formal speța, nu a elucidat toate circumstanțele necesare pentru justa soluționare a litigiului și a interpretat în mod eronat legea, circumstanțe ce au dus la emiterea unei soluții greșite, din următoarele motive.

Articolul 248 alin. (1) lit. c) Cod administrativ stipulează că examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă decizie prin care casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

În interpretarea art. 244 alin. (2) coroborat cu art. 231 alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Potrivit articolului 219 alin. (1) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile.

În conformitate cu art. 194 alin.(1) și (2) Cod administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept. În procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

Conform art. 207 alin. (1) din Codul administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Iar, conform art. 207 alin. (2) lit. d) Cod administrativ, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209.

La acest aspect, instanța de recurs verificând admisibilitatea prezentei acțiuni, prin prisma articolului 207 Cod administrativ, va analiza dacă la înaintarea acțiunii au fost respectate condițiile de admisibilitate prevăzute de Lega contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, care era în vigoare la momentul depunerii cererii prealabile și cererii de chemare în judecată.

Din materialele cauzei Colegiul atestă că, în baza cererii Institutului Național de Educație și Sport Bazinul de înot, Primăria mun. Chișinău a emis autorizația de construcție nr. 142/00 din 28 septembrie 2000, prin care a autorizat executarea lucrărilor de construcție a vestiarului pentru terenuri de tenis și pavarea intrării centrale conform Certificatului de Urbanism nr. 868 din 29 mai 2000 (f.d.6).

Prin hotărârea din 20 mai 2005 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins acțiunea SA „Consocivil” împotriva Primăriei mun. Chișinău și Institutului Național de Educație Fizică și Sport privind anularea Certificatului de urbanism nr. 2807 din 01 aprilie 2002, cu obligarea Primăriei de a elibera Institutului Național de Educație Fizică și Sport duplicatul certificatului de urbanism pe numele SA „Consocivil”, ca depusă cu încălcarea termenului de prescripție.

S-a repus în termen acțiunea înaintată de Institutul Național de Educație Fizică și Sport, în partea anulării certificatului de urbanism nr.2807 din 01 aprilie 2002 și autorizației de construcție nr. 567/02 din 26 noiembrie 2002.

S-a anulat Certificatul de urbanism nr.2807 din 01 aprilie 2002 și autorizația de construcție nr. 567/02 din 26 noiembrie 2002, eliberate SA „Consocivil”, ca fiind ilegale.

În rest, cerințele s-au menținut (f.d.7-8).

Prin decizia din 20 iulie 2005 a Curții Supreme de Justiție, s-a respins recursul depus de SA „Consocivil” și s-a menținut hotărârea din 20 mai 2005 a Curții de Apel Chișinău (f.d.9-11).

Conform procesului-verbal de recepție finală nr. 120 din 03 martie 2003, a obiectului Complexul sportiv de pe str. 31 August, nr, 78, mun. Chișinău, executat în baza deciziei Primăriei mun. Chișinău nr. 2/16-8 din 25 ianuarie 2001, lucrările au fost executate în baza autorizației nr. 142/00 din 28 iulie 2000 și finisate la data de 01 mai 2001 de către investitorul și executantul SA „Consocivil”, în final fiind recepționat – Vestiar pentru terenul de tenis din str. XXXXXX, (f.d.12-13).

Prin cererea nr. 01-14/644 din 05 iunie 2007, Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport a solicitat Primăriei mun. Chișinău informarea dacă procesul-verbal de recepție finală nr. 120 din 03 martie 2003 a vestiarului pentru corturi de tenis, aflat în mun. Chișinău, str. 31 August, nr.78 este înregistrat în documentația primăriei ca fiind în beneficiul investitorului (executantului) SA „Consocivil”, specificând faptul că Universitatea are eliberat de către Primărie, procesul-verbal de recepție finală pentru același obiectiv, aflat pe aceeași adresă, cu același număr de înregistrare și tot în calitate de investitor (f.d.20).

Prin răspunsul nr. 03-111/4292 din 15 iunie 2007, Primăria mun. Chișinău a comunicat Universității de Stat de Educație Fizică și Sport că, prin procesul-verbal de recepție finală nr. 120 din 03 martie 2003 a fost recepționat Cortul de tenis din str. XXXXXX pe Institutul Național de Educație Fizică și Sport, în calitate de beneficiar. Totodată, a precizat că nu a eliberat același proces-verbal de recepție finală pe numele SA „Consocivil” (f.d.21).

Conform raportului de expertiză nr. 177 din 14 iunie 2006, textul inițial în rubrica „Denumirea obiectivului, adresa, sectorul respectiv al orașului” sub numărul de înregistrare 120 din 03 martie 2003 pe fila 86 în Registrul de evidență a proceselor-verbale de recepție finală a obiectivelor social-culturale pentru anii 2002 – 2003 a fost „Vestiar pentru teren sportiv ??? din (de tenis din str.” (f.d.22-24)

Tot materialele cauzei atestă că, în baza cererii Institutului Național de Educație Fizică și Sport Bazinul de înot, Primăria mun. Chișinău a eliberat Certificatul de urbanism pentru proiectare nr. 957 din 05 iulie 2000, care poate fi utilizat pentru proiectarea vestiarului pentru terenuri de tenis (f.d.33).

Prin scrisoarea nr. 01-14/429 din 30 octombrie 2000 Institutul Național de Educație Fizică și Sport a acceptat amplasarea clădirii vestiarului terenului de tenis pe lotul de pământ cu suprafața de 9x33 m, situat între blocul de tenis și terenul de tenis a bazinului de înot a Institutului Național de Educație Fizică și Sport din str. XXXXXX, care conform planului general este menit pentru amplasarea construcțiilor auxiliare de folosință comună. Totodată, Institutul Național de Educație Fizică și Sport a acceptat sechestrarea acestui teren pentru a fi transmis SA „Consocivil” (f.d.46).

Prin decizia Primăriei mun. Chișinău nr. 2/16-8 din 25 ianuarie 2001 „Cu privire la darea în arendă a unui lot de pământ din str. XXXXXX, SA „Consocivil” s-a dat în arendă, pe un termen de 5 ani, SA „Consocivil” un lot de

pământ cu suprafața de 0,028 ha , din str. XXXXXX, pentru definitivarea construirii vestiarului destinat terenurilor de tenis, din contul sechestrării parțiale a terenului nevalorificat de către Institutul Național de Educație Fizică și Sport, repartizat în baza deciziei nr. 14/2-22 din 03 iulie 1987, conform planului-anexă (f.d.47-48).

Iar, la 05 februarie 2001 între Primăria mun. Chișinău și SA „Consocivil” a fost încheiat contractul de arendă nr. 2558/2001, pe lotul de pământ cu nr. cadastral XXXXXX, cu destinația – definitivarea construcției vestiarului pentru terenurile de tenis, valabil până la 05 februarie 2006 (f.d.49-50)

Prin scrisoarea din 04 iunie 2001, rectorul Institutului Național de Educație Fizică și Sport i-a comunicat directorului SRL „Firma 13”, că Institutul Național de Educație Fizică și Sport nu este împotriva pentru a da în subarendă SA „Consocivil” terenul arendat de către SRL „Firma 13” conform contractului N 10 din 20 iunie 2000 și permite SA „Consocivil” construcția vestiarului și acoperișului pe acest teren. Totodată, a indicat că Institutul Național de Educație Fizică și Sport nu este împotriva ca acest teren să fie arendat direct de la Primăria mun. Chișinău (f.d.53).

Prin scrisoarea nr. 52/341 din 23 iunie 2003, Direcția Controlul Regimului Urban, a informat Institutul Național de Educație Fizică și Sport și SA „Construcții Sociale și Civile” că în urma examinării avizului Departamentului arhitectură și urbanism, cu privire la demontarea elementelor de profil metalic a pereților exteriori și executarea finisării fațadelor obiectivului „Terenul de tenis” din str.XXXXXX,, mun. XXXXXX, conform prevederilor proiectului de execuție, a constatat că beneficiarul nu a respectat prevederile proiectului de execuție, executând finisarea pereților exteriori dinspre str. XXXXXX, din elemente de profil metalic, fapt care nu corespunde proiectului avizat și normelor arhitecturale (f.d.54).

Prin scrisoarea nr. 41/01-06 din 10 februarie 2006, SA „Consocivil” a propus Institutului Național de Educație Fizică și Sport achitarea costului Centrului Sportiv construit pe str. XXXXXX,, mun. XXXXXX din surse proprii în schimbul acestuia (f.d.85)

Prin scrisorile nr. 62/01-06 din 2006 și nr. 119/01-06 din 01 iunie 2006, adresate Prim-ministrului Republicii Moldova și Ministerului Educației și Sportului al Republicii Moldova, SA „Consocivil” a propus cedarea imobilului Complexului Sportiv de pe str. XXXXXX, mun. XXXXXX, statului în schimbul achitării costului acestuia, sau cedarea terenului de către stat, prin permiterea privatizării lui conform dispozițiilor Legii învățământului (f.d.87, 89).

Prin demersul din 16 septembrie 2002 SRL „Firma 13” a solicitat aprobarea Institutului Național de Educație Fizică și Sport pentru construcția vestiarului pe terenul de tenis, aceasta fiind acceptată la 18 septembrie 2002 (f.d.91).

La 04 iunie 2007, Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei municipiului Chișinău și SA „Consocivil”, persoană terță OCT Chișinău (actualmente Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”), prin care a solicitat anularea procesului-verbal de recepție finală nr. 120 din 03 martie 2003 a Complexului sportiv din str.XXXXXX,, mun. XXXXXX, ca fiind falsificat de SA „Consocivil” și obligarea OCT Chișinău să rectifice înscrierea din Registrul bunurilor imobile, prin radierea SA „Consocivil” ca proprietară a Complexului sportiv , înregistrată în baza procesului-verbal menționat.

Fiind investită cu judecarea cauzei în prima instanță, Curtea de Apel Chișinău, prin hotărârea din 23 octombrie 2007 a anulat procesul-verbal de recepție finală nr.120 din 03 martie 2003 a obiectului Complexul sportiv de pe str. XXXXXX,, mun. Chișinău de către SA „Consocivil” și înscrisurile din Registrul bunurilor imobile al OCT Chișinău privind dreptul de proprietate al SA „Consocivil” asupra vestiarului pentru terenul de tenis din str. XXXXXX, din mun. XXXXXX, cu suprafața de 244,6 m².

În rest, a respins ca nefondate cerințele Universității de Stat de Educație Fizică și Sport (f.d.122-125).

Prin decizia din 23 ianuarie 2008 a Curții Supreme de Justiție s-au respins recursurile depuse de Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport și SA „Consocivil”, fiind menținută hotărârea din 23 octombrie 2007 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 145, 146-148).

Prin încheierea din 15 iulie 2020 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis cererea de revizuire depusă de SA „Consocivil” și reprezentantul acesteia, avocatul Angela Pogolșa, s-a casat decizia din 23 ianuarie 2008 a Curții Supreme de Justiție și s-a reținut în procedura Curții Supreme de Justiție cauza în contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport împotriva Primăriei municipiului Chișinău și SA „Consocivil”, persoană terță Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” cu privire la contestarea actului administrativ, pentru examinarea recursurilor depuse de Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport și de SA „Consocivil” împotriva hotărârii din 23 octombrie 2007 a Curții de Apel Chișinău.

Efectuând controlul judiciar al hotărârii din 23 octombrie 2007 a Curții de Apel Chișinău, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că, instanța ierarhic inferioară superficial a cercetat starea de fapt și neîntemeiat a admis acțiunea depusă de Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport.

În susținerea opiniei enunțate se rețin prevederile art. 17 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (în vigoare în perioada pertinentă speței) în coroborare cu art. 271 din Codul civil (în redacția în vigoare la momentul depunerii cererii de chemare în judecată) care statua că, acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă până la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului.

În speța dedusă judecății, pârâta SA „Consocivil” a invocat tardivitatea acțiunii depuse de Universitatea de Educația Fizică și Sport, prin referința depusă la 01 august 2007 la cererea de chemare în judecată (f.d. 41-43).

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a accentuat în hotărârea pe cauza SA „Consocivil” v. Republica Moldova (nr. 25795/07 din 03 decembrie 2019) că Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport și-a depus acțiunea la 04 iunie 2007, *id est* după mai bine de patru ani, fără a cere repunerea în termen, iar pârâtul SA „Consocivil” a expus în mod clar și precis în fața Curții de Apel Chișinău excepția de prescripție a acțiunii.

Aici, instanța de recurs precizează că, dezideratele conținute în hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului pe cauza SA „Consocivil” v. Republica Moldova (nr. 25795/07 din 03 decembrie 2019) au caracter obligatoriu și nu pot fi puse în discuție la rejudecarea cauzei.

Sub acest aspect, instanța de recurs consideră imperioase prevederile art. 272 alin. (1) Cod civil (în vigoare până la 01 martie 2019), conform cărora termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Așadar, prin decizia Primăriei mun. Chișinău nr. 2/16-8 din 25 ianuarie 2001 „Cu privire la darea în arendă a unui lot de pământ din str. XXXXXX, mun. XXXXXX, SA „Consocivil” s-a dat în arendă, pe un termen de 5 ani, SA „Consocivil” un lot de pământ cu suprafața de 0,028 ha, din str. XXXXXX, pentru definitivarea construirii vestiarului destinat terenurilor de tenis, din contul sechestrării parțiale a terenului nevalorificat de către Institutul Național de Educație Fizică și Sport, repartizat în baza deciziei nr. 14/2-22 din 03 iulie 1987, conform planului-anexă (f.d.47-48). Iar, la 05 februarie 2001 între Primăria mun. Chișinău și SA „Consocivil” a fost încheiat contractul de arendă nr. 2558/2001, pe lotul de pământ cu nr. cadastral XXXXXX, cu destinația – definitivarea construcției vestiarului pentru terenurile de tenis, valabil până la 05 februarie 2006 (f.d.49-50)

Conform procesului-verbal de recepție finală nr. 120 din 03 martie 2003, a obiectului Complexul sportiv de pe str. 31 August, nr.78, executat în baza deciziei Primăriei mun. Chișinău nr. 2/16-8 din 25 ianuarie 2001, lucrările au fost executate în baza autorizației nr. 142/00 din 28 iulie 2000 și finisate la data de 01 mai 2001 de către investitorul și executantul SA „Consocivil”, în final fiind recepționat – Vestiar pentru terenul de tenis din str. XXXXXX, mun. XXXXXX (f.d.12-13).

Invocând ilegalitatea procesului-verbal de recepție finală nr. 120 din 03 martie 2003, a obiectului Complexul Sportiv de pe str. XXXXXX, Universitatea de Educație Fizică și Sport la 04 iunie 2007 a depus cerere de chemare în judecată, prin care a solicitat anularea acestuia.

Aici, instanța de recurs reiterează că conform art. 17 alin. (1) și (4) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, (în vigoare la data judecării cauzei), cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen curge de la data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea acesteia, data comunicării refuzului de soluționare a unei cereri prin care se solicită recunoașterea dreptului pretins sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea unei astfel de cereri, data comunicării actului administrativ, în cazul în care legea nu prevede procedura prealabilă.

Termenul de 30 de zile specificat la alin.(1) este termen de prescripție, iar termenul de 6 luni specificat la alin.(6) este termen de decădere.

Astfel, norma de drept indicată specifică expres că termenul de 30 de zile este un termen de prescripție special.

Prin urmare, instanța de recurs relevă că cererea de chemare în judecată a Universității de Educație Fizică și Sport împotriva Primăriei municipiului Chișinău și SA „Consocivil”, persoană terță OCT Chișinău (actualmente Instituția Publică

„Agenția Servicii Publice”) privind anularea procesului-verbal de recepție finală nr.120 din 03 martie 2003 a Complexului sportiv din str. XXXXXX,, mun. XXXXXX, ca fiind falsificat de SA „Consocivil” și obligarea OCT Chișinău să rectifice înscrierea din Registrul bunurilor imobile, prin radierea SA „Consocivil” ca proprietară a Complexului sportiv , înregistrată în baza procesului-verbal menționat a fost depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Or, în speță, se constată că procesul-verbal de recepție finală a lucrărilor Complexului sportiv a fost semnat de către Primăria mun. Chișinău și SA „Consocivil” la 03 martie 2003, iar Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport a depus acțiunea abia la 04 iunie 2007, cu omiterea termenului legal de 30 de zile și fără a solicita repunerea în termen.

Mai mult, reclamanta nu a precizat când anume a luat cunoștință de actul administrativ anularea căruia îl solicită. Iar, materialele cauzei, denotă faptul că Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport a cunoscut despre existența procesului-verbal de recepție finală nr. 120 din 03 martie 2003, a obiectului Complexul sportiv de pe str. XXXXXX, mun. XXXXXX și conținutul acestuia, respectiv a dreptului încălcat cu mult mai devreme decât data adresării în instanța de judecată, fapt confirmat și prin alte acte indirecte, invocate de SA „Consocivil”.

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră întemeiate argumentele recurente SA „Consocivil” privind depunerea acțiunii de către Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport cu omiterea termenului de prescripție.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs conchide că Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale și nu și-a realizat corespunzător drepturile garantate de legislația în vigoare.

Dat fiind faptul că prima instanță a emis o soluție greșită și neîntemeiată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport și de a admite recursul SA „Consocivil”, cu casarea hotărârii din 23 octombrie 2007 a Curții de Apel Chișinău și emiterii unei noi decizii privind declararea inadmisibilă a acțiunii.

Cu referire la pretenția SA „Consocivil” înaintată odată cu cererea de revizuire privind încasarea din contul Universității de Stat de Educație Fizică și Sport a sumei pagubelor materiale cauzate prin încălcarea dreptului de proprietate și expulzării nelegale în valoare de 1573650 de euro, conform raportului de evaluare din 02 martie 2015, instanța de recurs notează că aceasta este o cerință nouă, care nu a fost înaintată în prezenta acțiune și nu a fost examinată de instanțele ierarhic inferioare. Prin urmare, aceasta urmează a fi examinată într-un proces separat cu prezentarea probelor admisibile și pertinente cauzei.

Or, conform art. 219, alin.(3) Cod administrativ, instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Conform art. 195, art. 207 alin. (2) lit. d), art. 258 alin. (3), art. 248 alin. (1) lit.c) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în

contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport.

Se admite recursul depus de Societatea pe Acțiuni „Consocivil”.

Se casează integral hotărârea din 23 octombrie 2007 a Curții de Apel Chișinău
și se emite o decizie nouă, prin care:

Se declară inadmisibilă cererea de chemare în judecată în contencios
administrativ depusă de Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport împotriva
Primăriei municipiului Chișinău și Societății pe Acțiuni „Consocivil”, persoană terță
Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” cu privire la contestarea actului
administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh

Iurie Bejenaru

Nina Vascan